EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2007/0112(CNS)

19.2.2008

*

OSNUTEK POROČILA

o predlogu Direktive Sveta o spremembi Direktive 2003/109/ES, da se razširi njeno področje uporabe na upravičence do mednarodne zaščite
(KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalka: Martine Roure

Oznake postopkov

*	Postopek posvetovanja *večina oddanih glasov*
**I	Postopek sodelovanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
**II	Postopek sodelovanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***	Postopek privolitve *absolutna večina poslancev Parlamenta, razen v primerih, navedenih v členih 105, 107, 161 in 300 Pogodbe ES in členu 7 Pogodbe EU*
***I	Postopek soodločanja (prva obravnava) *večina oddanih glasov*
***II	Postopek soodločanja (druga obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega stališča* *absolutna večina poslancev Parlamenta za zavrnitev ali spremembo skupnega stališča*
***III	Postopek soodločanja (tretja obravnava) *večina oddanih glasov za odobritev skupnega besedila*

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki jo predlaga Komisija.)

Spremembe zakonodajnega besedila

Pri spremembah, ki jih predlaga Parlament, je spremenjeno besedilo označeno s ***krepkim poševnim tiskom***. Pri aktih o spremembi je besedilo, ki povzema obstoječo določbo, ki jo Parlament želi spremeniti, medtem ko je Komisija ni spremenila, označeno s **krepkim tiskom**. Morebitni izbrisi tovrstnega besedila so označeni z [...]. Besedilo, zapisano v *navadnem poševnem tisku*, označuje tehničnim službam namenjeni del zakonodajnega besedila s predlaganimi popravki, ki se upoštevajo pri pripravi končnega besedila (na primer, očitne napake ali izpustitve v zadevni jezikovni različici). O teh popravkih odločajo pristojne tehnične službe.

VSEBINA

Stran

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 5

OBRAZLOŽITEV.....9

OSNUTEK ZAKONODAJNE RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o predlogu Direktive Sveta o spremembi Direktive 2003/109/ES, da se razširi njeno področje uporabe na upravičence do mednarodne zaščite
(KOM(2007)0298 – C6-0196/2007 – 2007/0112(CNS))

(Postopek posvetovanja)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Svetu (KOM(2007)0298),

– ob upoštevanju člena 63, točk 3 in 4 Pogodbe o ES, v skladu s katerim se je Svet posvetoval s Parlamentom (C6-0196/2007),

– ob upoštevanju člena 51 svojega poslovnika,

– ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A6-0000/2008),

1. odobri predlog Komisije, kakor je bil spremenjen;

2. poziva Svet, naj obvesti Parlament, če namerava odstopati od besedila, ki ga je Parlament odobril;

3. poziva Svet, naj se ponovno posvetuje s Parlamentom, če namerava bistveno spremeniti predlog Komisije;

4. naroči svojemu predsedniku, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji.

Predlog spremembe 1

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 1
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 2 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Člen 1	Člen 1
Direktiva 2003/109/ES se spremeni:	Direktiva 2003/109/ES se spremeni:
1. V členu 2 se točka (***f***) ***nadomesti z naslednjim***:	1. V členu 2 se ***doda*** točka (***fa***):
„(***f***) ‚mednarodna zaščita' pomeni mednarodno zaščito, kakor je opredeljena v členu 2(a) Direktive Sveta 2004/83/ES;“»	„(***fa***) ‚mednarodna zaščita' pomeni mednarodno zaščito, kakor je opredeljena v členu 2(a) Direktive Sveta 2004/83/ES;“»

Or. fr

Predlog spremembe 2

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 3
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
3. V členu 4(2) se doda naslednji pododstavek:	3. V členu 4(2) se doda naslednji pododstavek:
„Glede upravičencev do mednarodne zaščite se pri izračunavanju obdobja, navedenega v odstavku 1, upošteva obdobje med datumom, ko je bila vloga za mednarodno zaščito ***vložena,*** in datumom, ko je bilo dovoljenje za prebivanje iz člena 24 Direktive 2004/83/ES odobreno.“	„Glede upravičencev do mednarodne zaščite se pri izračunavanju obdobja, navedenega v odstavku 1, upošteva obdobje med datumom, ko je bila ***vložena prva*** vloga za mednarodno zaščito ***– tudi kadar je to vloga za začasno zaščito za obdobje pred dostopom do mednarodne zaščite –*** in datumom, ko je bilo dovoljenje za prebivanje iz člena 24 Direktive 2004/83/ES odobreno.“

Or. fr

Predlog spremembe 3

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 3 a
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 5 – odstavek 1 – alinea 1 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	3a. V členu 5(1) se doda naslednji pododstavek:
	„Upravičencem do mednarodne zaščite ni treba izpolnjevati materialnih pogojev zaradi njihovega posebno ranljivega položaja in ker imajo omejen dostop do zaposlitve v več državah članicah.“

Or. fr

Predlog spremembe 4

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 3 b
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 5 – odstavek 2 – alinea 1 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	3b. V členu 5(2) se doda naslednji pododstavek:
	„Izpolnjevanje nacionalnih pogojev za integracijo se lahko od upravičencev zahteva z obrazložitvenim sklepom in v skladu s členom 33 Direktive 2004/83/ES šele po individualni obravnavi ter ob upoštevanju njihovega posebno ranljivega položaja.“

Or. fr

Predlog spremembe 5

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 6
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 12 – odstavek 3 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
6. Člen 12 se spremeni:	6. Člen 12 se spremeni:
a) Vstavi se naslednji odstavek 3a:	a) Vstavi se naslednji odstavek 3a:
„3a. Ko se država članica odloči za izgon rezidenta za daljši čas, katerega dovoljenje za prebivanje ES za daljši čas vsebuje opombo iz člena 8(4), se ***posvetuje z*** državo članico, ***navedeno v opombi***.	„3a. Ko se država članica odloči za izgon rezidenta za daljši čas, katerega dovoljenje za prebivanje ES za daljši čas vsebuje opombo iz člena 8(4), se ***obrne na*** državo članico, ***ki mu je podelila mednarodno zaščito, da potrdi njegov status rezidenta za daljši čas***.
	Država članica, ki podeli mednarodno

	zaščito, mora državi, ki je dala zahtevo, pisno odgovoriti v roku največ enega meseca. Sklep o izgonu je lahko sprejet šele po sprejetju odgovora države članice, ki je podelila mednarodno zaščito.
Razen če je bila medtem mednarodna zaščita odvzeta, se rezidenta za daljši čas izžene v to državo članico, ki bo rezidenta za daljši čas in njegove družinske člane nemudoma ponovno sprejela brez formalnosti.“	Razen če je bila medtem mednarodna zaščita odvzeta ***skladno z načelom nevračanja***, se rezidenta za daljši čas ***lahko*** izžene ***samo*** v to državo članico, ki bo rezidenta za daljši čas in njegove družinske člane nemudoma ponovno sprejela brez formalnosti.“
	Or. fr

Predlog spremembe 6

Predlog Direktive – akt o spremembi
Člen 1 – točka 8
Direktiva (ES) št. 109/2003
Člen 25 – alinea 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
8. V členu 25 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:	8. V členu 25 se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:
„Države članice določijo kontaktne točke, ki bodo odgovorne za sprejetje in prenos informacij iz člena 12(3a), člena 19(2), člena 22(2) in člena 23(1).“	„Države članice določijo kontaktne točke, ki bodo odgovorne za sprejetje in prenos informacij iz člena 12(3a), člena 19(2), člena 22(2) in člena 23(1).“
	Komisija pripravi seznam kontaktnih točk, ki ga redno posodablja in posreduje državam članicam.
	Or. fr

OBRAZLOŽITEV

1. Direktiva Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas

Države članice so na zasedanju Evropskega sveta v Tampereju leta 1999 poudarile, da je treba zagotoviti pravično obravnavanje državljanov držav članic, ki zakonito prebivajo v Evropski uniji. Zlasti je treba vsem državljanom tretjih držav, ki trajno prebivajo v državi članici, priznati sklop enotnih pravic, čim bolj enakih pravicam, ki jih uživajo državljani Evropske unije.[1]

Na podlagi sklepov iz Tampereja je bil cilj Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, uvesti enotni status za te državljane in poenotiti zakonodajo držav članic za zagotovitev pravičnega obravnavanja na celotnem evropskem ozemlju ne glede na državo članico prebivališča[2].

V skladu s to direktivo morajo države članice priznati status rezidenta za daljši čas po petih letih zakonitega in neprekinjenega bivanja v državi članici.

Državljan tretje države mora za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas zagotoviti dokazila o tem, da ima zase in za (vzdrževane) družinske člane:

– stalni in zadostni vir dohodkov, ki zadostuje njihovim potrebam, ne da bi uporabljali sistem socialne pomoči države članice;

– zdravstveno zavarovanje.

Države članice lahko od državljanov tretjih držav zahtevajo, da izpolnjujejo dodatne pogoje za integracijo (kot je ustrezno znanje jezika). Dodelitev statusa lahko odklonijo zaradi javnega reda in javne varnosti.

Zainteresirana oseba je po pridobitvi statusa rezidenta za daljši čas upravičena do vrste storitev pod enakimi pogoji kot državljani države članice, zlasti glede pogojev dostopa do zaposlitve, izobraževanja in poklicnega usposabljanja, socialne zaščite, socialne pomoči, prostega dostopa do celotnega ozemlja zadevne države članice itd.

Rezident za daljši čas ima pravico do prebivanja v drugi državi članici kot v državi, ki mu je izdala status, in sicer za obdobje, daljše od treh mesecev, če so izpolnjeni nekateri pogoji iz zadevnega predloga, kot je opravljanje gospodarske dejavnosti, študij ali poklicno

---

[1] Točka 21 sklepov iz Tampereja.

[2] Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

- državljani tretjih držav: vse osebe, ki nimajo državljanstva ene od držav članic Evropske skupnosti;

rezidenti za daljši čas: vsi državljani tretje države, ki imajo status iz zadevne direktive.

usposabljanje.

Vendar lahko države članice omejijo število dovoljenj za prebivanje. Prav tako lahko v zvezi s politiko trga dela dajo prednost državljanom Unije.

Oseba, ki ima status rezidenta za daljši čas, uživa večjo zaščito pred sklepom o izgonu. Vedenje rezidenta za daljši čas, na podlagi katerega se sprejme sklep o izgonu, mora predstavljati dejansko ter dovolj resno grožnjo za javni red in javno varnost. Preden države članice sprejmejo sklep o izgonu rezidenta za daljši čas, morajo upoštevati posebne dejavnike (starost posameznika, trajanje prebivanja …).

2. Razširitev področja uporabe direktive na upravičence do mednarodne zaščite

Direktiva 2003/109/ES se uporablja za vse državljane tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic.

Vendar je Svet ob sprejetju te direktive z njenega področja uporabe izključil begunce in upravičence do začasne ali subsidiarne zaščite. Razlog je bil njihov negotovi položaj ali kratek čas prebivanja.

Vendar so bili v predlogu Komisije za direktivo iz leta 2001 begunci upravičeni do statusa rezidenta za daljši čas. Evropski parlament je to stališče podprl.

Svet in Komisija, ki se te vrzeli zavedata, sta v skupni izjavi z dne 8. maja 2003 pozvala k razširitvi področja uporabe direktive na upravičence do mednarodne zaščite.

Cilj tega predloga je torej uveljavitev navedene izjave z vključitvijo upravičencev do mednarodne zaščite na področje uporabe Direktive Sveta 2003/109/ES.

3. Stališče poročevalke

Poročevalka podpira predlog o razširitvi področja uporabe direktive o statusu rezidentov za daljši čas na upravičence do mednarodne zaščite. Vendar obžaluje, da je Svet izbral to možnost, namesto da bi predvidel mehanizem Skupnosti o prenosu odgovornosti za zaščito.

Direktiva pod določenimi pogoji podeljuje pravico do prebivanja v drugi državi članici le rezidentom za daljši čas, ne pa tudi upravičencem do mednarodne zaščite kot takšne. Čeprav lahko prebivanje v drugi državi članici v nekaterih primerih povzroči prenos odgovornosti za zaščito, je to vprašanje zunaj področja uporabe zadevne direktive. To pomeni, da zahteve za prenos odgovornosti za zaščito še naprej urejata Ženevska konvencija iz leta 1951 in Evropski sporazum o prenosu odgovornosti za begunce, sklenjen v okviru Sveta Evrope, kadar je to primerno.

Mehanizem Skupnosti za prenos zaščite pomeni vzajemno priznavanje odločitev o azilu in zadostno raven usklajevanja azilnih postopkov držav članic. Zdaj to ne drži.

Poročevalka zato meni, da je razširitev Direktive 2003/109/ES ukrep pred sprejetjem novega predloga, ki bo predvidel vzajemno priznavanje in prenos odgovornosti za mednarodno zaščito. To bi omogočalo upoštevanje posebnega položaja beguncev ter dodelitev pravice do gibanja in prebivanja v EU takoj po priznanju statusa.

Poročevalka se strinja z mnenjem Komisije, da se mora ta direktiva nujno uporabljati za begunce in upravičence do subsidiarne zaščite. Subsidiarna zaščita dejansko vedno pogosteje zadeva osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, zato ni sprejemljivo, da je iz pravic, dodeljenih v skladu z Direktivo 2003/109/ES, izključenih tako veliko oseb. Poleg tega sklepi z vrhunskega zasedanja v Tampereju in zelena knjiga o prihodnjem skupnem evropskem azilnem sistemu predvidevajo uvedbo skupnega azilnega postopka in enotnega statusa, veljavnega na celotnem ozemlju EU. To temelji na prizadevanju, da bi Unija postala enotni prostor zaščite za begunce. Uvedba razlikovanja med pravicami beguncev in pravicami upravičencev do subsidiarne zaščite v tem dokumentu torej ni v skladu z zadevnimi cilji. Glavno merilo za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas je torej trajanje prebivanja na ozemlju države članice in ne status zadevne osebe.

Poročevalka prav tako vztraja, da bi se postopek obravnave upošteval pri izračunu petih let prebivanja pred vložitvijo prošnje za status rezidenta za daljši čas. Pravni status upravičencev do mednarodne zaščite dejansko začne veljati z vložitvijo prve prošnje. To obdobje predhodnega zakonitega prebivanja se potrdi s priznanjem statusa. Poleg tega je lahko postopek obravnave v nekaterih državah članicah dolgotrajen, zato se postopek integracije upravičencev do mednarodne zaščite v državi gostiteljici začne takoj po začetku postopka obravnave. Poročevalka dodaja, da v nekaterih primerih več oseb vloži prošnjo za začasno zaščito, preden so upravičene do vložitve prošnje za mednarodno zaščito. Kadar torej ta začasna zaščita sproži mednarodno zaščito, jo je treba pri trajanju postopka upoštevati.

Poročevalka želi, da bi bili upravičenci do mednarodne zaščite pri dodelitvi statusa rezidenta za daljši čas oproščeni materialnih pogojev (stalni in redni vir dohodka, zdravstveno zavarovanje) in da bi se upošteval njihov ranljivi položaj. Prav tako ne bi bilo smiselno uvesti pogoja minimalnih sredstev, ker člen 11 Direktive Sveta 2003/9/ES z dne 27. januarja 2003 o minimalnih standardih za sprejem prosilcev za azil omogoča državam članicam, da omejijo njihov dostop do trga dela za obdobje do 12 mesecev od datuma vložitve prošnje za zaščito.

Poročevalka želi, da bi bila nacionalna merila za integracijo, ki jih lahko uporabljajo države članice, natančneje določena, zato da bi se upošteval posebni položaj upravičencev do mednarodne zaščite. Merila za jezikovno znanje ali poznavanje kulture se za begunce zaradi njihovega posebnega statusa ne morejo uporabljati na enak način. Poleg tega morajo biti ta merila v skladu z merili za integracijo iz Direktive 2004/83/ES.

Glede na to, da se odgovornost za mednarodno zaščito ne prenese na drugo državo članico, je nujno treba zagotoviti, da druga država članica spoštuje načelo nevračanja. To je pomembneje, kadar upravičenec do mednarodne zaščite dobi status rezidenta za daljši čas v drugi državi članici, potem ko pet let prebiva v tej državi.

Komisija predlaga, da se v člen 8 direktive zapiše, da morajo biti te informacije navedene na dovoljenju za prebivanje za daljši čas, ki ga izda prva država članica. Vendar v primeru

izgona predvideva le preprosto posvetovanje z državo članico, ki je dodelila mednarodno zaščito. Za zagotovitev načela nevračanja je treba ta mehanizem okrepiti. Poročevalka zato predlaga, da morajo organi druge države članice počakati na pisni odgovor prve države, s čimer se zagotovi, da oseba ni vrnjena v državo, v kateri je ogrožena. Če ta država članica potrdi, da je oseba še vedno upravičena do mednarodne zaščite, je izgon iz druge države članice mogoč le v državo članico, ki ji je dodelila prvotno zaščito.